

”Hög tid förstärka medicinsk kompetens på äldreboenden”

Världen befinner sig i krig, inte bara för att erövra eller behålla makt, störta diktaturer eller kämpa för demokrati utan också mot en osynlig fiende, coronaviruset. Under ett år har vi nu levt med rädsla och krav på förändrade beteenden. Det som tidigare varit självklart har blivit livshotande risker. Den första perioden under våren följde de flesta noggrant Folkhälsomyndighetens alla rekommendationer. Politiken stannade av, en samstämmig rädsla dominerade Sverige. Andra länder stängde ned, gjorde lockdown.

Efter en lång tystnad började partierna debattera och kritisera den svenska strategin. KD gick väl längst där [Ebba Busch anklagade statsminister Löfven för att i praktiken ha bidragit till många äldres död](#), genom att med berätt mod låtit smittspridningen ske.

Efter en lugn period under sommaren, kom andra vågen av pandemin och antalet smittade, sjuka och döda ökade igen. Två utredningar lades fram, [en från IVO, Inspektionen för vård och omsorg](#), som visade allvarliga medicinska brister, otillräckligt med skyddskläder och många timanställda inom äldreomsorgen som lett till de höga dödstaten.

Den andra var [Coronakommissionens utvärdering](#) av de insatser som hittills gjorts under pandemin. Kritiken handlade även där om brister inom äldreomsorgen, bland annat den medicinska kompetensen. 75 procent av dödsfallen skedde inom ramen för kommunernas äldreomsorg. Nu började den politiska debatten handla om vem som bär ansvaret.

Den 16 december 2020 [uppmanade Ebba Busch Stefan Löfven](#) att sparka coronaexperterna och i [Dagens Nyheter på debattsidan](#) anklagas nu regeringen för att det är de som bär ansvaret.

I artikeln menar Busch och Anefur att kommunerna inte får anställa läkare, en uppgörelse genom ädelreformen (1995), där ansvaret för den medicinska vården på äldreboendena lade på regionerna. Att så ogenerat skylla ifrån sig när [KD styr flertalet regioner i landet](#) tillsammans med (M + L). I Stockholm ingår KD både i ledningen för regionen och i kommunen och det är i Stockholm som de flesta äldre avlidit på stadens äldreboenden.

Regionerna har inte tagit sitt ansvar, alla utredningar visar det. Varken överenskommelser (ädelreformen) eller brist på samverkansmöjligheter har hindrat regionen i Stockholm att förstärka den medicinska kompetensen för de äldre. Den medicinska nedrustningen som regionen gjort i Stockholm och som skett under de senaste åren har drabbat de äldre redan innan pandemin. De har också deltagit i den stora utförsäljning av offentlig verksamhet som skett i kommunerna. Antal privata vårdbolag har ökat under perioder där KD funnits med i ledningen. Alla de miljonvinster som vårdbolagen tagit ut och fördelat till aktieägarna skulle räcka långt för att förstärka den medicinska kompetensen för äldre. KD har i sin politiska retorik hävdade att deras politik gör livet bättre för de äldre. Retoriken brister i trovärdighet.

Det har varit en medveten politisk strategi, inte bara från KD utan från flera partier, vars konsekvenser man nu försöker dölja. Ansvaret för regionernas bristande omsorg om äldre på omsorgsboendena söker man nu desperat att lägga på andra. Sorgligt.

Det som krävs idag är bland annat att regionen i Stockholm omförhandlar med de bolag som utför den medicinska vården på äldreboendena så att den medicinska kompetensen förstärks. På längre sikt behöver man förändra både innehåll och driftsformer för äldre med omsorgsbehov.

Claudette Skilving

Som har anhöriga på två omsorgsboenden i Stockholm sedan 2016,

varav en fick covid19 i mars 2020, men överlevde.